מאי לאו דחג, א] לא, לנדבה: פרים קודמין לאילים שכן נתרבו בנסכים ב] וכן אילים לכבשים, כבשים לשעירים שכן נתרבו באליה ת"ש *פר כהן משיח קודם לפר העלם דבר של צבור, פר העלם דבר של צבור קודם לפר עבודת כוכבים, פר עבודת כוכבים קודם לשעירי עבודת כוכבים ג] ואע"ג דפר עבודת כוכבים עולה ושעירי עבודת כוכבים חטאת ואימא מרישא פר העלם דבר של צבור קודם לפר עבודת כוכבים בחד מינא מיהא לא קאמרינן, דחטאת קדמה כי קאמרינן בתרי מיני, ד] אשכחן עולה דקדמה לחטאת אמרי במערבא משמיה דרבא בר מרי חטאת עבודת כוכבים חסר א' לחטת כתיב *רבינא אמר כמשפט כתיב בהו, השתא דאתית להכי אפילו תימא פרים דחג נמי כמשפטם כתיב בהו: איבעיא להו חטאת העוף ועולת בהמה ומעשר איזו מהן קודם: תיקדום חטאת העוף, איכא מעשר דקדים לה, ליקדים מעשר, איכא עולת בהמה דקדמה ליה, תיקדום עולת בהמה, איכא חטאת העוף דקדמה לה: הכא תרגימו מין זבח עדיף, במערבא אמרי עיילא בה עולת בהמה בחטאת העוף ואגבהתה ממעשר:

מתני' כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות חוץ מאשם מצורע מפני שהוא בא ה] (על) להכשר. כל האשמות שבתורה באין בני שתים ובאין בכסף שקלים חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע שהן באין בני שנתן ואין באין בכסף שקלים. כשם שקודמין בהקרבתן ו] קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של ז] היום, של אמש קודמין ח] (לשל יום) שלמים של אמש חטאת ואשם של היום שלמים של אמש קודמין דברי ר"מ וחכ"א חטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים *(א) ט] וכולן הכהנים רשאין לשנות באכילתן לאכלן צלוין (ו)שלוקין ומבושלין י] ולתת לתוכו תבלי חולין ותבלי תרומה דברי ר"ש, ר"מ אומר לא יתן לתוכו תבלי תרומה שלא יביא התרומה לידי פסול:

גמ' ~~איבעיא להו~~ *תדיר ומקודש איזה מהם קודם: תדיר קודם משום דתדיר או דלמא מקודש קדים דקדיש תא שמע *תמידין קודמין למוספין ואף

רש"י

פרי גלו דמוספי חג. דשעירים הוי חטאת וכבשים עולה וקתני כבשים קודמין: **לא יא] נדבה.** ושניהם עולה: **וטעמא מאי קדמו פרים לאילים כו' שכן נתרבו בנסכים.** פר שלשה עשרונים ואיל שני עשרונים וכבש עשרון: **שכן נתרבו באליה.** לענין אימוריו ואע"ג דהשתא בעולה קיימינן שעולה כליל היא לך ריבוי למזבח אשכחן ביה גבי שלמים וחטאת: **פר כהן משיח קודם לפר העלם דבר.** מפורש טעם בהוריות פ"ב (דף יג.) כאשר שרף הפר הראשון ראשון יב] יהא לפר העדה לכל מעשיו: **פר העלם דבר קודם לפר עבודת כוכבים.** שזה חטאת וזה עולה ואמרן לעיל חטאת קודמת: **פר עבודת כוכבים קודם לשעיר עבודת כוכבים.** אלמא יש עולה קודמת לחטאת: **ואימא מרישא.** כלומר אדמותבת מסיפא סייען מרישא דקתני פר העלם דבר יג] [קודם] לפר עבודת כוכבים: **ומשני יד] לא בחד מינא לא קאמרי'.** דהא ודאי כמדכרינא לי דבחד מינא חטאת קדמה: **כי אמרי' בתרי מיני.** קשיא לן דקאמרת מין קטן של חטאת קודם למין גדול של עולה כדקאמרת ואפי' חטאת העוף לעולת בהמה והא הכא דפר עולה קודם לשעיר חטאת: **לחטת כתיב.** בפרשת שלח לך טו] והיה אם מעיני העדה נעשתה בשגגה וגו' [וכתיב התם ושעיר אחד לחטת חסר א' לומר שאינו כשאר חטאות שכל חטאת שבתורה הבאה עם עולה חטאת קודמת וזו עולה קודמת]: **כמשפט כתיב.** בההוא קרא ומנחתו ונסכו כמשפט משמע כמשפט סדר מקראו כך סדר עבודתו ופר ברישא כתיב: **אפילו תימא פרים וכבשים דמוספי חג.** הך טז] מתניתא דתנא לעיל כבשים קודמין לשעירים לא יז] תקשי דכמשפט כתיב בהו ומשמע כסדר האמור בענין ושעירי' כתובים אחרונים: **חטאת העוף ועולת בהמה ומעשר בהמה.** שלשתן עומדין: **הכא תרגימו.** בבבל: **מין זבח עדיף.** ויקדים מעשר ואח"כ חטאת ועולה דאילו עולת בהמה לא מצי קדמה לחטאת העוף מגזירת הכתוב: **עיילא בה חשיבות דעולת בהמה.** שבאה עמה והיא חשובה ממעשר שהיא יח] קדשי קדשים וכליל ומגזירת הכתוב החטאת קודמת ואף על פי שזו מין זבח: **ואגבהתה ממעשר.** לבטל חשיבות שם מין זבח שבו להא בעולה נמי איתיה לאותה חשיבות ובטיל ליה מגזירת הכתוב הלכך יקדים חטאת העוף לעולה ועולה למעשר:

מתני' קודמות לאשמות. אם היה יט] (מקריב) חטאת ואשם והביאן *חטאת קודמת כדתנן שדמה ניתן על ד' קרנות ועל היסוד: **מפני שהוא בא להכשיר את המצורע** לקדשים ולביאת מקדש הלכך חשיבות הוא לגביה שטהרה תלויה בו: **ובאין בכסף שקלים.** דכתיב (ויקרא ה) בערכך כסף שקלים באשם מעילות ואתי אשם תלוי ואשם גזילות בג"ש בערכך-בערכך, ואשם שפחה חרופה גמר באיל-באיל כדאמר באיזהו מקומן (לעיל דף מח.) חוץ מאשם נזיר דכתיב כ] כבש בן שנתו ומלאיל בן ב' שנים=בשתי סלעים כבש בן שנה לאו בשתי סלעים הוא: **כך קודמין באכילתן.** אכולהו דבני אכילה קאי כגון חטאת לאשם כא] אשם לתודה ותודה לשלמים ושלמים לבכור: **שלמים כב] שבאו אמש.** לעזרה ושהו עד היום ושחטן: **וחטאת ואשם של כג] יום.** עומדין להקריב: **שלמים של אמש קודמין.** דזלזול כד] להשהותן כל כך והואיל ובאו ראשון יקרבו ראשון וכן מפרש בתוספתא דזבחים: **וכולן.** בכל האכלין רשאין הכהנים לשנות באכילתן כגון לאוכלן צלוין שלוקין ומבושלין: **לידי פסול.** שטעם קדשים הנעשה נותר אוסרה: **גמ' תדיר ומקודש.** כגון דם עולת תמיד ודם חטאת כה] עומדין זה תדיר וזה מקודש ממש כדאמרן דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה אי נמי עולות מוספי ראש חדש ופר העדה עומדים זה תדיר וזה מקודש:

ואף

תוספות

מאי לאו דחג. תימה מאי קשיא דלמא לא איירי בדם אלא באברי עולה דקודמין לאימורי חטאת כדתנן:

חטאת העוף ועולת בהמה ומעשר איזה מהן קודם. וכעין בעיא זו איכא למיבעי אבדתו ואבדת חבירו וכיבוד אב ואם למ"ד משל בן בפ"ק דקדושין (דף לב.) איזה מהן קודם תקדום אבדתו איכא כיבוד אב ואם [דקודם] למ"ד דמשל בן תקדום כו] אב ואם איכא אבדת חבירו כז] *דאמר באלו מציאות (ב"מ דף לב.) כח] אפילו אמר ליה אביו אל תחזיר כט] לא ישמע לו כו' תקדום אבידת חבירו איכא אבידתו דקודמת לאבידת חבירו*:

תקדום חטאת העוף איכא מעשר דקדים ליה. תימה תקדום חטאת העוף מק"ו ומה עולת בהמה שהיא חמורה ועולה כליל ל] ומין זבח קודמת למעשר חטאת העוף קודם לה מעשר לא] שאינו כליל ועולת בהמה קודמת לו אינו דין שחטאת העוף קודם לה וכי האי ק"ו אמרי' סנהדרין (דף לה:) דרציחה דוחה לב] שבת מק"ו ומה עבודה שדוחה שבת רציחה דוחה אותה שבת שנדחית מפני עבודה אינו דין שתהא רציחה דוחה אותה וי"ל דחידוש הוא הא דחטאת העוף קודם לעולה ולא גמרי' מיניה לג]:

חוץ מאשם מצורע מפני שהוא בא להכשיר. ואם תאמר אדרבה חטאת מצורע עדיף דאכשורי ומכפר וי"ל כיון דמתן בהונות מדם האשם הוא חשיב ליה מכשיר טפי א"נ האי כל חטאות שבתורה דקתני לאו בחטאת הבאה עם האשם קאמר אלא בשאר חטאות:

שלמים של אמש וחטאת ואשם של יום שלמים של אמש קודמין. *פי' בקונטרס דזלזול הוא להשהותם כל כך שצורת הבשר מתקלקלת ועל חנם דחק אלא היינו טעמא דשלמים של אמש אין להם היתר לד] *(אכילת) אלא עד הלילה וחטאת ואשם של יום עד הבקר דנאכלין ליום ולילה:

וחכמים אומרים חטאת קודמת. והוא הדין אשם דקדשי קדשים:

צלוין שלוקין ומבושלין. אף על גב דקתני שלוקין והדר תני מבושלין מ"מ לה] שלוקה הוי טפי מבישול כדמוכח בפרק כל הבשר (חולין דף קיא.) גבי כבד דקאמר שלוקה אוסרת ונאסרת*:

תדיר ומקודש איזה מהן קודם. פירש בקונטרס כגון דם עולת תמיד ודם חטאת וקשה דבריש פירקין פרשינן דמלבד עולת הבוקר בעבודת הדם איירי ונראה כלשון אחר שפי' בקונטרס עולת מוספי ר"ח לו] ופר העדה וא"ת תפשוט ממתניתין דתנא מוספי שבת קודמין למוספי ר"ח לז] דמשמע אפילו עולת מוסף של שבת לחטאת מוסף של שבת ר"ח וי"ל כיון דעולת מוסף דשבת קודמת לעולת מוסף דר"ח משום דתדירה קודמת נמי לחטאת לח] שהשוה הכתוב עולה דמוסף עם החטאת:

תא

עין משפט נר מצוה

טז א ב מיי' פ"ט מהל' תמידין ומוספין הלכה ז:

יז ג ד מיי' שם הל' ח:

יח ה מיי' פ"ד מהל' פסה"מ הל' כב:

יט ו מיי' פ"ט מהל' תמידין ומוספין הלכה יב:

כ ז מיי' שם הלכה יג:

כא ח ט מיי' פ"י מהל' מעה"ק הלכה י:

כב י מיי' פ"ט מהל' תמידין ומוספין הל' ג:

נ"ל דקודמת כדאמרינן באלו מציאות כו' נ"ק

[בקידושין לב. ד"ה רב יהודה אמר פשוטו ע"ש וכן בתוס' ב"מ לג. ד"ה אבידתו ע"ש]

[עיין רש"ק ותוי"ט]

ס"א אכילה

[לעיל ש.]

[ועיין תוס' פסחים לג: ד"ה ולא שלוקין]

נושא

שאלה:

איזהו קודם

א) מעשר בהמה

ב) עולת בהמה

ג) חטאת העוף

(ועולתם עומדים לפניו)

מבנה

שאלות בענין קדימה

נושא

תדיר - ומקודש איזהו קודם

מבנה

נסיונות לפשוט השאלה הנ"ל

מסורת הש"ס

[הוריות יג. ע"ש]

[בהוריות שם איתא רבא]

[כעין זה במנחות מט.]

[לעיל סט.]

כלומר חטאת כו' נ"ק

הגהות הב"ח

(א) במשנה וכולן הכהנים וכו' לצלין שלוקין כצ"ל ואות ו' נמחק:

גליון הש"ס

מתני' כל האשמות. עיין לעיל דף לג ע"א תוס' ד"ה סמיכות: גמ' איבעיא להו תדיר ומקודש. עיין ירושלמי מ"ר פ"ז סוף הלכה א:

הכא תרגימו

מעשר בהמה - חטאת העוף - עולת בהמה

במערבא

חטאת העוף - עולת בהמה - מעשר בהמה

שיטה מקובצת

א] לא דנדבה פרים: ב] בנסכים אילים לכבשים שכן נתרבו בנסכים כבשים ותיבת וכן ל"ש: ג] ואע"ג דפר: ד] מיני דבתרי מיני מיהא אשכחן: ה] שהוא בא להכשר תיבת על נמחק. אע"ג דחטאת מצורע כמו כן בא להכשיר וגם לכפר מ"מ אינו כל כך עיקר הכשר כמו אשם שהרי מדם האשם היה על נוף המצורע על תבהונות: ו] בהקרבתן כך קודמין: ז] של היום: ח] תיבות לשל יום נמחק: ט] ובכולן הכהנים: י] ומבושלין ולתת לתוכו: יא] לא דנדבה. ושניהם: יב] ראשון שיהא לפר: יג] דבר קודם לפר: יד] ומשני ליה בחד מינא מיהא לא: טו] לך בההוא קרא והיה: טז] הך מתניתא דתניא: יז] לא תיקשי: יח] שהיא קדשי קדשים: יט] היה מחוייב חטאת ואשם והביאן ותיבת מקריב נמחק: כ] דכתיב ביה כבש: כא] לאשם ואשם לתודה: כב] שלמים. ס"א שלמים שקרבו אמש: וחטאת כו' עומדים לאכול שלמים כו' כ"כ שצורת הבשר מתקלקלת ואע"פ שזמן אכילתן כל היום יקדימו ראשון וכן כו': כג] של היום. עומדין: כד] דזלזול הוא להשהותן: כה] חטאת מוספין שעומדין זה: כו] תקדום כבוד אב: כז] חבירו דאמרי' באלו: כח] יכול אמר לו אבא אל ותיבת אפי' ל"ש: כט] תחזיר ישמע תיבת לא ל"ש ונמחק: ל] כליל וקודמת ותיבות ומין זבח נמחק: לא] מעשר הקל שאינו: לב] דוחה עבודה מק"ו תיבת שבת נמחק: לג] מיניה דהא מין זבח הוא אלא דגזירת הכתוב הוא ולא מחמת חשיבות קודמת וק"ו אינו אלא מכח סברא: לד] היתר אכילה אלא תיבת אכילת נמחק: לה] מ"מ שליקה הוי: לו] ר"ח לפר העדה: לז] ר"ח ואע"ג דמוספי שבת כולן עולות ומוספי ר"ח חד חטאת וחד עולה דמשמע כו': לח] לחטאת שעמה שהשוה הכתוב עולת מוסף עם החטאת: